

สถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2558 ภูเขาไฟชินาบุง บนเกาะสุมาตรา ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศอินโดนีเซีย ได้เกิดการปะทุอย่างหนัก พ่นเถ้าถ่านและกลุ่มหมอกควันออกมาในปริมาณมากและสูงขึ้นไปในอากาศ ถึง 3 กิโลเมตร มีลาวาไหลออกมาจากปากปล่องทั้งด้านทิศใต้และทิศตะวันออก ประกอบกับอิทธิพลลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่กำลังพัดปกคลุมทะเลอันดามันและภาคใต้ ขณะนี้มีกำลังแรงขึ้น จึงอาจนำพาเถ้าถ่านและกลุ่มหมอกควันจากการปะทุของภูเขาไฟชินาบุงดังกล่าว เข้ามาปกคลุมภาคใต้ของประเทศไทยได้ จึงจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังคุณภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง

อีกทั้งในช่วงตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม เป็นช่วงฤดูแล้งของประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งจะมีพฤติกรรมเผาปรับพื้นที่เพื่อทำการเกษตร โดยเฉพาะบริเวณเกาะสุมาตราและเกาะบอร์เนียว ทำให้เกิดกลุ่มหมอกควันจำนวนมาก ถ้าระยะเวลาของการเกิดภัยแล้งในบริเวณนี้นาน หมอกควันจากการเผาก็จะกระจายครอบคลุมในภูมิภาคนี้ ทั้งอินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

จากข้อมูลดาวเทียม NOAA-18 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2558 มีจุดที่เกิดไฟไหม้บนเกาะสุมาตรา ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย จำนวน 1 จุด โดยเพิ่มขึ้นจากเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2558 ซึ่งไม่มีจำนวนจุดที่เกิดไฟไหม้ (รูปที่ 1)

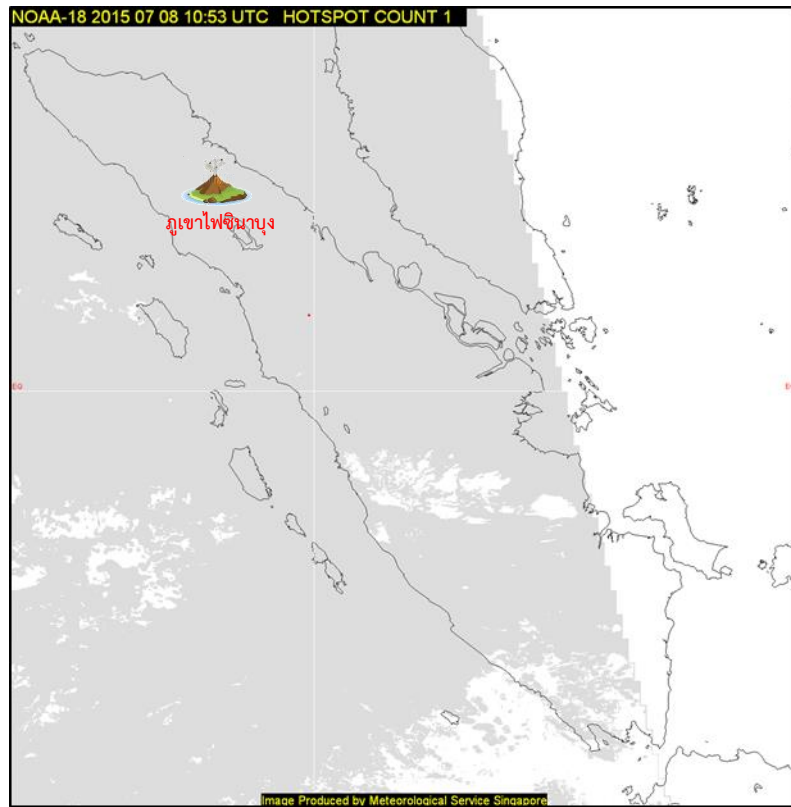
สำหรับคุณภาพอากาศในวันที่ 9 กรกฎาคม 2558 ของพื้นที่ภาคใต้ คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสงขลา จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส พบว่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) มีค่าระหว่าง 16-40 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนจังหวัดสตูลไม่มีข้อมูล คุณภาพอากาศอยู่ในระดับดี ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน รายละเอียดดังตารางที่ 1 และรูปที่ 3

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของ PM₁₀ ในพื้นที่ภาคใต้ วันที่ 9 กรกฎาคม เวลา 09.00 น.

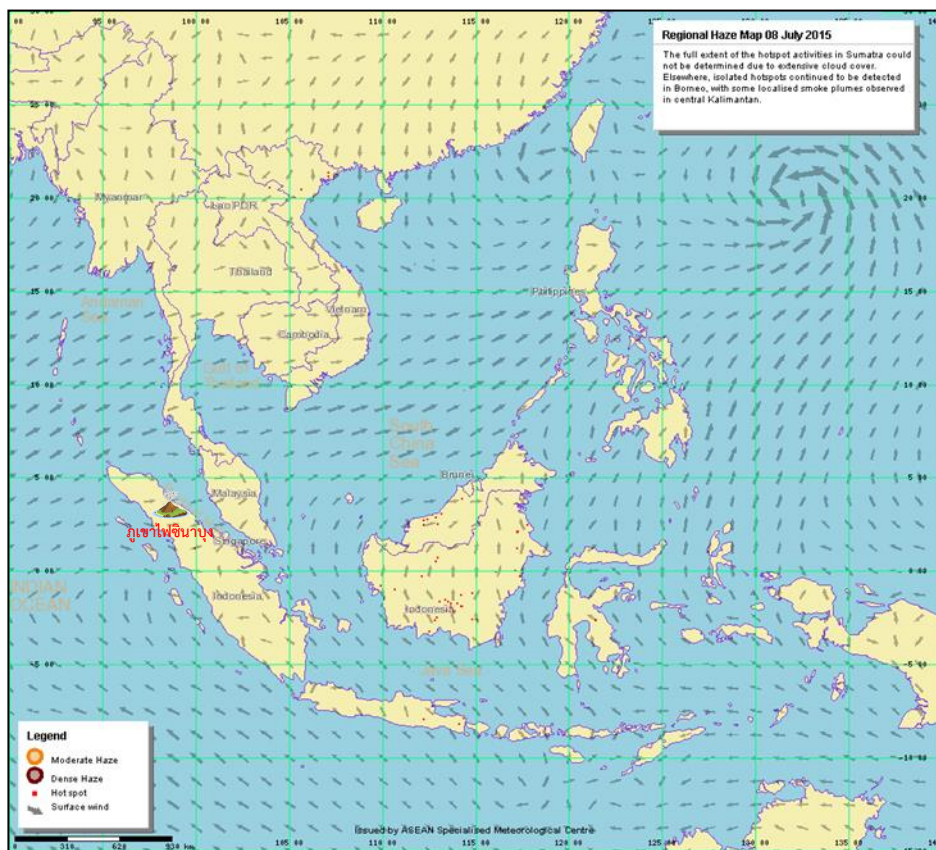
สถานี		PM ₁₀ (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)
จังหวัดสุราษฎร์ธานี	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 14 อ.เมือง	36
จังหวัดภูเก็ต	ศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลนครภูเก็ต อ.เมือง	26
จังหวัดสงขลา	เทศบาลนครหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่	40
จังหวัดยะลา	ต.สะเตง อ.เมือง	16
จังหวัดนราธิวาส	ต.บางนาค อ.เมือง	20
จังหวัดสตูล	อ.เมือง จ.สตูล	ไม่มีข้อมูล
ค่ามาตรฐาน		120

PM ₁₀ (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)	คุณภาพอากาศ
≤ 40	ดี
41-120	ปานกลาง
121-350	มีผลกระทบต่อสุขภาพ
351-420	มีผลกระทบต่อสุขภาพมาก
> 420	อันตราย

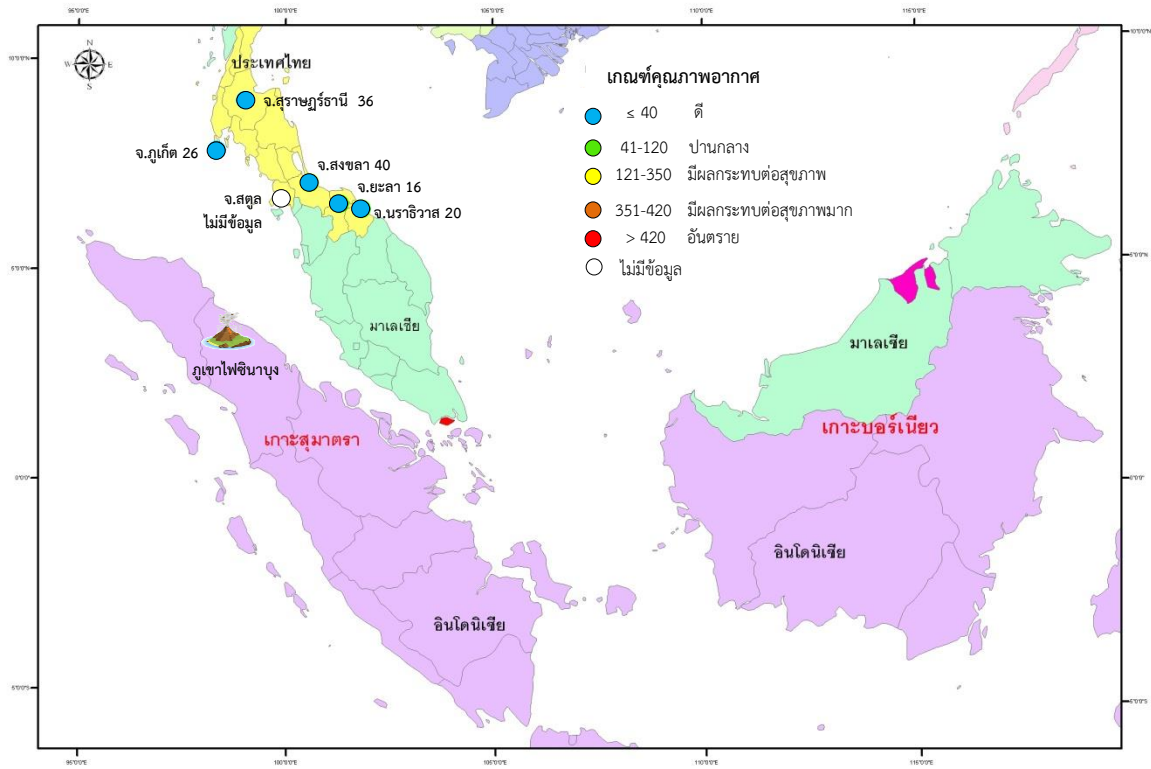
ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

รูปที่ 1 จำนวนจุดที่เกิดไฟไหม้บนเกาะสุมาตรา เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2558

รูปที่ 2 ทิศทางลม เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2558

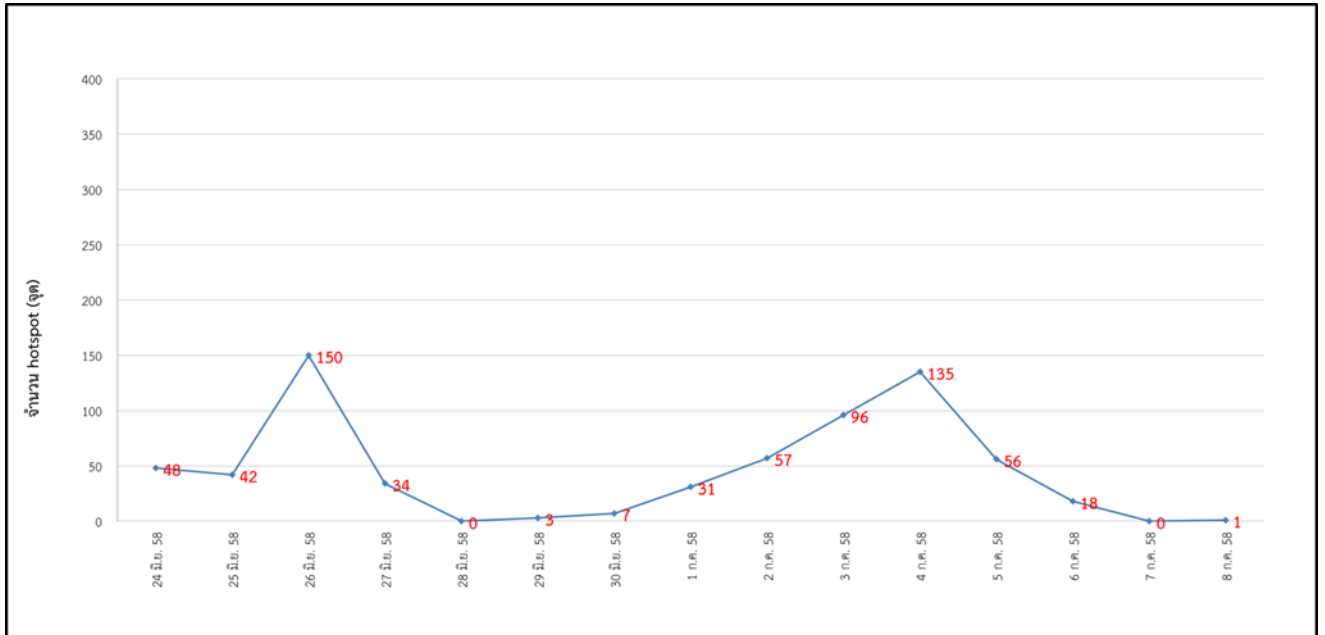

รูปที่ 3 คุณภาพอากาศ วันที่ 9 กรกฎาคม 2558

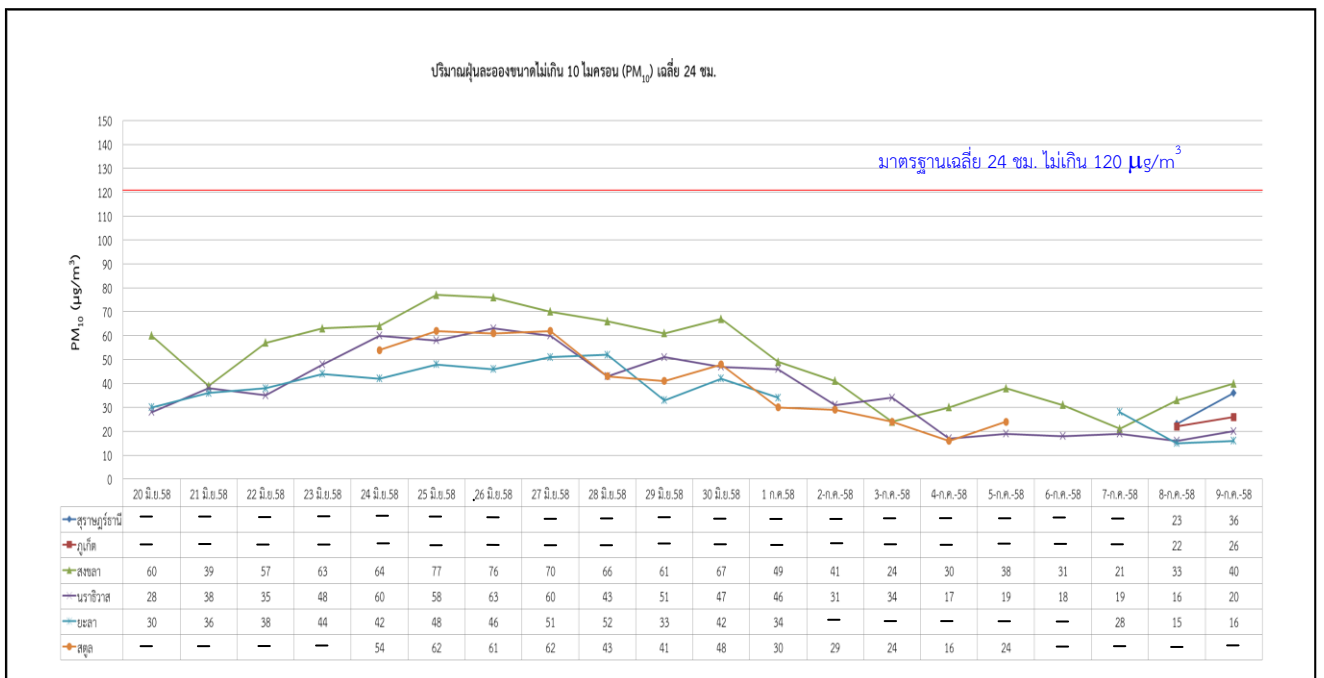
ตารางที่ 2 เกณฑ์คุณภาพอากาศสำหรับประเทศไทย

PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	ความหมาย	สีที่ใช้	แนวทางการป้องกันผลกระทบ
≤ 40	คุณภาพดี	ฟ้า	ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
41-120	คุณภาพปานกลาง	เขียว	ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายนอกอาคาร
121-350	มีผลกระทบต่อสุขภาพ	เหลือง	บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ ไม่ควรทำกิจกรรมภายนอกอาคารเป็นเวลานาน
351-420	มีผลกระทบต่อสุขภาพมาก	ส้ม	ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมภายนอกอาคาร
> 420	อันตราย	แดง	บุคคลทั่วไป ควรหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายนอกอาคาร สำหรับผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรอยู่ในอาคาร

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

รูปที่ 4 แสดงการเปลี่ยนแปลงของ Hotspot บนเกาะสุมาตรา ระหว่างวันที่ 24 มิ.ย. – 8 ก.ค. 2558

รูปที่ 5 แสดงการเปลี่ยนแปลงของปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) ระหว่างวันที่ 20 มิ.ย. – 9 ก.ค. 2558